

Streszczenie

Tematem rozprawy doktorskiej jest poczucie sensu życia a wybrane zasoby osobiste wychowanków pieczy zastępczej stojących u progu usamodzielnienia.

Niniejsza dysertacja składa się z sześciu rozdziałów. Pierwszy poświęcony jest problematyce sensu życia, ze szczególnym uwzględnieniem logoteorii Viktora E. Frankla, która stanowi podstawę teoretyczną pracy. Rozdział drugi zawiera opis wybranych zasobów osobistych, tj. prężności psychicznej, radzenia sobie ze stresem, poczucia własnej skuteczności i samooceny w kontekście wychowanków pieczy zastępczej, które zostały wybrane z uwagi na fakt, iż każda jest związana z funkcjonowaniem psychospołecznym człowieka. Trzeci rozdział rozprawy dotyczy współczesnej pieczy zastępczej, która składa się z dwóch wzajemnie się uzupełniających form: instytucjonalnej i rodzinnej. Czwarty rozdział przedstawia metodologię badań własnych oraz ich główny cel, jakim jest określenie zależności między poczuciem sensu życia a wybranymi zasobami osobistymi wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, stojących u progu usamodzielnienia, jak również ustalenie typów wychowanków pieczy zastępczej na podstawie poczucia sensu życia i posiadanych przez nich zasobów. Rozdział piąty stanowi opis uzyskanych wyników. Ostatnim rozdziałem jest podsumowanie i dyskusja wyników badań własnych. Zakończenie pracy zawiera wnioski i implikacje praktyczne.

Materiał empiryczny został zgromadzony za pomocą metody sondażu diagnostycznego z użyciem techniki ankiety. W badaniach wykorzystano następujące narzędzia: *Skalę Poczucia Sensu Życia* skonstruowaną przez autorkę niniejszej dysertacji, *Skalę Pomiaru Prężności* (SPP-18) Ogińskiej-Bulik i Juczyńskiego, *Kwestionariusz Radzenia Sobie w Sytuacjach Stresowych* (CISS) autorstwa Endler i Parker, a w polskiej adaptacji Strelau, Jaworowskiej, Wrzesińskiego i Szczepaniaka, *Skalę Uogólnionej Własnej Skuteczności* (GSES) Schwarzera, Jerusalem i Juczyńskiego oraz *Skalę Samooceny* (SES) Rosenberga.

Uzyskane rezultaty badań cechują się wartością poznawczą oraz aplikacyjną poprzez wskazanie kierunku i charakteru pracy z wychowankami pieczy zastępczej oraz rewizję dotychczasowego negatywnego postrzegania instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Słowa kluczowe: poczucie sensu życia, prężność psychiczna, radzenie sobie ze stresem, poczucie własnej skuteczności, samoocena, piecza zastępcza, proces usamodzielnienia